



A Környezet- és Természetvédő Civil Szervezetek

XXVI. Országos Találkozójának állásfoglalása

ERDEINK JÖVŐJÉRŐL

A természet védelme, erdeink megőrzése és jövőben kívánatos kezelése érdekében a Környezet és Természetvédő szervezetek az előző években elfogadott állásfoglalásaikhoz hasonlóan felkérük az Országgyűlést, a Kormányt, az illetékes hivatalokat, intézményeket és szervezeteket az alábbi szempontok és javaslatok figyelembe vételére, illetve a szükséges intézkedések megtételére.

Az erdőgazdálkodás során fontosnak tartjuk az ökológiai fenntarthatóság érvényesülését, vagyis a faanyagtermelés hosszú távú szavatolása mellett az erdei ökoszisztémák mind teljesebb, a társadalom számára optimális, valamennyi jellemzőjének megőrzését.

- Olyan erdőstratégia illetve erdészeti politika megvalósítását támogatjuk, mely alapelveként fogadja el, hogy gazdasági, közjóléti és természetvédelmi szempontból is kulcsfontosságú az erdők, mint életközösségek egészséges működése. Ennek érdekében ahol lehetséges, szükségesnek tartjuk az erdeink természetességének javítását.
- Kiemelten fontosnak tartjuk a magyarországi erdőterület természetvédelmi szempontokkal összehangolt gyarapítását, az őshonos fafajok részarányának növelését, az idegenhonos, intenzíven terjedő fafajok (özönfajok) visszaszorítását.
- Nem fogadjuk el olyan tudományosan megalapozatlan fogalmak bevezetését, mint „honosított” vagy „meghonosodott” fafaj.
- Szükségesnek tartjuk a faanyagtermelésből kivont erdők területének gyarapítását, különös tekintettel a nemzeti parkok természeti övezeteinek kialakítására, az erdőrezervátum hálózat bővítésére, a ritka erdőtípusok, különleges erdei élőhelyek és fajok védelmére.
- Elengedhetetlennek tartjuk, hogy az övezeti besorolás minden nemzeti parkban, kezelési tervekben rögzített módon, a gyakorlatban is kialakításra kerüljön.
- Szorgalmazzuk a folyamatos erdőborítást biztosító, nem vágásos üzemmódokkal érintett erdőterület növelését.
- A 2009-es új erdőtörvény jelentős értéke, hogy az erdőgazdálkodásra vonatkozóan több olyan fontos szabályt fektet le, mely az erdők ökológiai értékén, (természetessége) és a társadalom életében betöltött funkcióinak fontosságán (rendeltetés) alapul. A törvény jelentős vívmánya a természetességi kategóriák, az elsődleges rendeltetés és az üzemmódok összekapcsolása és az erre épülő differenciált szabályozás. Az erdők természetességének javítása és a közcélok érvényesítése érdekében továbbra is kívánatosnak tartjuk a közjóléti és védelmi rendeltetésű, magas természetességű erdőkben a tarvágás tilalmát és a folyamatos erdőborítást biztosító (szálaló, átalakító, faanyagtermelést nem szolgáló) üzemmódok, vagy egyéb eljárások alkalmazásának további bevezetését.
- A Natura 2000 területekre, a korábban alkalmazott széleskörű kommunikáció és érdekegyeztetés mellett tovább kell folytatni az egységes kezelési és fenntartási tervek elkészítését. A Natura 2000



fajok megőrzése, az élőhelyek fenntartása és, fejlesztése érdekében szükségesnek tartjuk a differenciált támogatási rendszer kialakítását.

- A védett területek területegységre (erdőrészletre ill. helyrajzi számra) vonatkoztatható természetvédelmi kezelési terveit mielőbb el kell készíteni, mivel ezeknek hatályba kell lépni ahhoz, hogy a védett erdők elsődleges rendeltetésüknek, a védelemnek meg tudjanak felelni.

- A magas természetességű védett erdőkben az erdőgazdálkodással összefüggő valamennyi tevékenységet úgy kell végezni, hogy vegetációs időben biztosítva legyen az élővilág zavartalan létezése és a talaj védelme.

- Meg kell teremteni a természetvédelmi korlátozás miatti kompenzáció megoldásának és megvalósításának intézményrendszerét, feltételeit és anyagi háttérét. Magánerdőkben általános elvként érvényesítendő, hogy a természetvédelmi és közjóléti célú korlátozásokból eredő tényleges jövedelem kiesést kompenzálni szükséges.

- Az állami erdőterületek maradjanak tartós állami tulajdonban és forgalomképtelen kategóriába tartozzanak. Ezen erdők vagyonkezelését kizárólag 100%-os állami tulajdonban lévő gazdasági társaságok és közintézmények végezhesék!

- A klímaváltozás jelentős hatást gyakorolhat a hazai erdők állapotára. A hagyományos vágásos erdőgazdálkodás során létrejött egyszerű szerkezetű, kevés fafajból álló erdeink alkalmazkodó képessége korlátozott. Szükségesnek tartjuk a termőhelyi változásokat követni képes, magas természetességű, őshonos erdők kialakítását és fenntartását elősegítő kezelési módszerek és erdőtelepítési technológiák széleskörű alkalmazását. Nem támogatjuk az idegenhonos fafajok alkalmazását a klímaváltozásra adott válaszként.

- Az ember természet átalakító tevékenységének nagy vesztesei a síkvidéki erdők, melyek egyes becslések szerint Magyarország természetes növénytakarójának mintegy 46 százalékát tették ki. Az egykori ligeterdők, láperdők és erdőszyepp erdők természetes társulásainak utolsó maradékai ma már csak alig több mint 1 %-át borítják hazánk felszínének. Ezért elengedhetetlennek tartjuk a megmaradt magas természetességű síkvidéki erdők kiemelt védelmét.

- A közjóléti rendeltetés fogalmát ki kell terjeszteni, mindazon területekre, ahol az erdőterület beépített ingatlannal határos, más szervezet által fenntartott turisztikai, közjóléti létesítményeket (túraútvonal, pihenőhely, stb) eszközöket tartalmaz, vagy környezeti nevelési, vagy turisztikai céllal működő intézmény rendszeresen igénybe veszi.

- Az Országos Találkozón részt vevő civil szervezetek aggodalmukat fejezik ki az erdőket érintő szakigazgatási szervezetek (erdészeti- és zöldhatóság) nem kielégítő szervezeti, személyi és anyagi feltételeivel kapcsolatban. Az Országos Találkozó résztvevői határozottan kérik az ügyben illetékes döntéshozókat a társadalmi érdekek érvényesítésére hivatott intézményi háttér megerősítésére. Javasoljuk, hogy a kormányhivatali struktúrából kerüljön ki az erdészeti és a zöld hatóság is.

- Az Országos Találkozó résztvevői elvárják, hogy a jogszabály előkészítője a jogalkotás folyamatába az erdők védelmi és közjóléti funkcióinak érvényesítésében érdekelt környezet és természetvédő szakmai szervezeteket is vonja be.

Óriszentpéter, 2016. május 1.